

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

413. Een Huichelaar. — 414. De erkentelijke Indianenhoofdman. — 415. Onvergetelijke Avonturen. — 416. Een vreemde Nacht. — 417. De hoeve bij de Duinen. — 418. Leo op de Kostschool. — 419. De moedige Padvinder. — 420. De Dragoonder van het Uilenhof. — 421. De strijd tegen de Slavernij. — 422. De jonge Alpengids. — 423. Het onverwachte Erfdeel. — 424. De verijdelde Diefstal. — 425. Op het eenzame Eiland. — 426. In den Sneeuwstorm. — 427. Sluiterklaas in den Woonwagen. — 428. Het vuur in den Nacht. Een moedige Knaap. — 429. Het Kerstfeest der Schipbreukelingen. — 430. Voor het Recht. — 431. Het Spook van Sylt. — 432. De dappere Kasteelknaap. — 433. In Duizend Vreezen. — 434. De Toovenares van Diksmuide. — 435. Acht maanden op een onbewoond Eiland. — 436. Ontnaskerd. — 437. Een gestoorde Nacht. — 438. De stem aan de Deur. — 439. Het geheimzinnig bedrijf. — 440. De smokkelaars van Blankenberge. — 441. Een drama aan de grens. — 442. Een Godsoordeel. — 443. De verrader. — 444. Zigeuners op 't Dorp. — 445. Een Rakker. — 446. De dochter van den Indianenhoofdman. — 447. De Smokkelbende. — 448. Het verlaten Schip. — 449. De Werklooze. — 450. De avonturen in de Hooglanden. — 451. De gestoorde Zedagenkoers. — 452. Uit een Gezin. — 453. Een Smokkelavontuur. — 454. De Weezen van de Beukenharst. — 455. Kars, de Herdershond. — 456. Een angstige Nacht. — 458. De verkleede Krijgsman. — 459. De Heldin van Maastricht. — 460. Een spion verrast. — 461. De Wraak van den Eskimo. — 462. De Schoolmeester van Sylt. — 463. Gevangen in het Ijs. — 464. Het Spook van de Steengroeve. — 465. De Grootte Ronde. — 466. Erik, de Cow-Boy. — 467. De Roover uit Eikenloo. — 468. Het Geheim van den Torenkelder. — 469. Lina, de Smokkelaarster. — 470. Tweemaal gered. — 471. De zoon van Keizer Karel. — 472. De Zwarte Vrouw uit den Polder. — 473. Djees, de Schooier. — 474. De Cow-Boy en zijn Zuster. — 475. De Wilde Ridder en het Kind. — 476. Avonturen in de Grot. — 477. De Luchtreiziger. — 478. De Kinderen van den Visscher. — 479. Een vlucht in Rusland. — 480. Het Turfschip van Breda. — 481. Kerstmis in Sneeuw en Ijs. — 482. Een vreemde Oudejaarsavond. — 483. De Tooveres van het Ijs. — 484. Een Cow-Boy in de Gevangenis. — 485. De jonge Strandlooper. — 486. Een Wonderbare Terugkeer. — 487. Het gestoorde Kamp. — 488. Een blijde Wederkomst. — 489. Het geheim van het Kraaienhof. — 490. De Ridder met het Zilveren Kruis. — 491. De Heldin van den Vuurtoren. — 492. Koning Albert I. — 493. Koning Leopold III. — 494. Het Licht in de Duinen. — 495. Voetballers in Amerika. — 495bis Koning Albert aan den IJzer. — 496. Vaders Vlucht. — 497. Een Martelares. — 497bis Te Marche-les-Dames. — 498. De Jonge Verstekeling. — 499. Ada's Avontuur. — 500. Uit het Leven van A. Hans.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS : 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

De Jonge Wildstrooper

Uitgave A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

DE JONGE WILDSTROOPER

I.

Gust Moerman kwam van school. Mie Par-daans, de buurvrouw, stapte juist uit haar huisje.

— Ha, Gust, wat een geluk dat ik u zie! zei ze. Ga eens rap naar het dorp om wat boodschappen. Ik zal ze op een papiertje schrijven.

— Neen, Mie, dat doe ik niet... Ik moet hout kappen voor moeder...

— Zeg liever, dat ge niet wilt!

— Ik moet hout kappen... maar ik wil voor u toch geen boodschappen meer doen ook. Zend uw Joost naar het dorp...

— Joost moet leeren... Die wordt later een groote mijnheer... Ha, gij wilt geen boodschappen meer voor mij doen!

— Ik ben uw knecht niet! snauwde Gust terug.

— 't Is armoede troef bij u thuis... ge kunt

van mij vijf en twintig centiemen verdienen... en die aan uw moeder geven... Maar ge wilt niet; ge zijt liever een luie opeter van uw vader en moeder...

Mie zette de handen op de heupen. Dit was haar gewoonte, als ze iets hartigs en heftigs te zeggen had.

— Ik zou uw boodschappen moeten doen en uw Joost zit gemakkelijk in een stoel bij het vuur, sprak Gust.

— Joost moet leeren. En hij behoeft nu nog geen geld te verdienen. Wij hebben niets te kort. Bij u is er armoede... Gij kunt uw ouders helpen... Maar ge zijt te lui!

— Ik kan niet gaan werken; ik moet nog een jaar op school blijven...

— Maar ge kunt nu na schooltijd toch vijf en twintig centiemen verdienen.

— Door een half uur ver naar het dorp te loopen en terug. Dat verslijt ik aan mijn blokken.

— O, ik zou u zeker honderd frank moeten betalen, hernam Mie nijdig.

De Pardaans hadden wat geld, maar stonden in den omtrek om hun gierigheid bekend.

— Ge behoeft me niets te geven, want ik doe uw boodschappen niet, zei Gust.

— Luijaard! Opeter! Straatslijper! Ge zwerft liever rond om stoute streken uit te halen en de

menschen last aan te doen! Ja, ik ken wel uw karakter.

— Uw Joost haalt veel meer streken uit dan ik. Maar bij u speelt hij den huichelaar.

— Dat liegt ge!

— Gisteren heeft hij nog kreupelen Miel omver getrokken! En ik heb er hem een muilpeer voor gegeven, die hij goed voelde.

— Wat, hebt gij hem geslagen?

— Ja, toen hij Miel niet gerust wilde laten. 't Is een lafaard, om een ongelukkigen sukkelaar te treiteren...

Nu stak Mie Pardaans de vuist op. Ze trad wat nader, maar ze kreeg de kans niet Gust te pakken. Deze glipte weg. De stoere buurvrouw was veel sterker dan hij, en al een paar keer had hij ondervonden, dat ze harde handen had.

— Feeks! riep Gust Moerman, terwijl hij in het hofje naast zijn huisje verdween.

Fijn opgevoed was Gust niet. Zijn vader was wel een zachte, brave man, maar moeder kon soms geweldig uitschieten en luid schelden. En dat was voor Gust en zijn zusjes Renilde, en Doka geen goed voorbeeld.

In het hofje bleef Gust even staan.

— Ha, ik zou altijd boodschappen voor Mie moeten doen... en haar knechtje zijn. Maar haar Joost ontziet ze... Dat manneke mag zich niet moe maken! bromde de knaap. Ik bedank er

voor. Ze kan haar vijf en twintig centiemen gerust houden. 'k Zou gaarne genoeg iets voor vader en moeder verdienen, maar dat is toch geen loon. En nu heb ik ze het eens ferm gezegd van haar Joost, dien valschaard.

Joost Pardaans, het eenig zoontje van Kamiel en Mie Pardaans, was dertien jaar, evenals Gust Moerman. Hij kon goed leren, en de meester had zijn ouders aangeraden hem te laten voort studeeren op een hogere school te Turnhout. Mie Pardaans droomde er al van, dat haar jongen dokter of advokaat zou worden. Daar had ze veel geld voor over en gedurig snoefde ze over die schitterende toekomst van haar zoon; al moest ze natuurlijk nog afwachten, hoe dat alles zou verlopen.

Joost kreeg al bijzondere lessen van den meester; hij mocht niet meer in den hof werken en geen boodschappen meer doen. Daar was Gust goed voor, het kind van arme menschen. Zoo oordeelde Mie Pardaans. Doch Gust zelf, dacht er anders over... De buurvrouw moest geen meester over hem spelen, al had ze wat geld, dat haar man verdiende met het koopen en verkoopen van vee.

Bij Moerman was het erger gesteld. Vader werkte op een hoeve, maar in het voorjaar had hij op den akker een zware verkoudheid gevat en hij lag al maanden ziek te bed. Omdat hij reeds

twintig jaar op dezelfde hofstede in dienst was, betaalde zijn baas hem wekelijks een kleine som en liet hij nu en dan wat levensmiddelen brengen. Moeder ging, zoo dikwijls ze weg kon, naar het veld, om ook wat te verdienen, maar ze moest het huishouden doen en haar man verplegen. De Moermans leefden dus krap. Gust was dertien, Renilde tien en Doka acht jaar. Zij konden nog geen geld inbrengen, al deden ze hun best het hofje bij het huisje te onderhouden en er aardappelen en groenten te kweken.

Opeter! Dit verwijt van Mie had Gust toch diep getroffen. Kon hij het helpen, dat hij nog niet mocht werken? Anders wilde hij dadelijk koewachter worden. Dan zou de landbouwer hem iets betalen, kreeg hij ook soms een stuk kleeren en ware hij uit den kost. Hij moest echter nog naar school.

Vijf en twintig centiemen bood Mie Pardaans hem nu aan. Belachelijk! Dan kon hij voordeelijker moeder helpen. En Gust ergerde zich, omdat de buurvrouw zoo gaarne over de armoede der Moermans scheen te praten. Maar helpen deed ze niet. Daarvoor was ze te gierig. Ze beweerde zelfs, dat de meester op het dorp te veel vroeg voor de bijzondere lessen, die hij drie maal in de week aan Joost gaf.

Gust trad de kleine woning binnen. Het was er zindelijk.

Renilde en Doka zaten reeds aan tafel. Vrouw Moerman sneed brood.

— Dag moeder, zei Gust.

— Ge hebt weer lang werk om van school naar huis te komen, bromde de vrouw. De meisjes zijn al een kwartier hier.

— Ik moest de klas helpen vegen.

— En dan met de kamaraden langs de baan zwieren... Ge vergeet zeker, dat ge hout moet kappen en den geitenstal kuischen. Ge moogt wel iets doen voor uw kost...

— Ik heb er al aan gedacht, moeder, zei de zoon.

— Dan hadt ge u wat meer kunnen haasten... 't Is vroeg donker... En om olie te verbranden in den stal hebben we geen geld.

Gust vertelde, hoe hij geweigerd had boodschappen te doen voor Mie Pardaans.

— 'k Geloof het, dat ge neen hebt gezegd, hernam vrouw Moerman. Voor vijf en twintig centiemen! Is ze niet beschaamd! Zonder haar vijf en twintig centiemen zal ik er dan ook nog wel geraken! Dat ze haar suikermannetje naar het dorp zendt, haar porceleinen Joostje, met zijn huichelgezicht!

Gust ging in het nevenkamertje. Hier lag Moerman te bed, vermagerd en bleek.

— Dag vader, zei Gust.

— Dag jongen...

— Hebt ge pijn?

— Wat benauwd op de borst; maar 't is niet erg. Toch blijf ik vandaag beter in bed.

In de goedige oogen lag verdriet. De brave arbeider leed er onder, dat hij niet voor zijn gezin kon werken. De dagen en nachten konden zoo ontzettend lang duren. De dokter gaf wel veel hoop, maar het herstel vorderde zeer langzaam.

Gust voelde medelijden met vader, en elken morgen en avond bad hij voor zijn genezing. Hij was ook al gaan dienen naar een kapel, drie uur van hier.

— Nu moet ge zeker moeder helpen? vroeg Moerman.

— Ja, ik zal hout kappen en den geitenstal kuischen.

— Doe uw best... Moeder heeft het altijd zeer druk...

Gust at eerst en dan begon hij aan zijn bezigheden.

Opeter! 't Scheldwoord klonk hem nog in de ooren... Hij deed toch wat hij kon. Hij had al de aardappelen gerooid, samen met Renilde, en Doka. Hij haalde dagelijks het voer voor de koeijen en de geit. Hij zorgde voor de kippen... Maar dat alles bracht eigenlijk geen geld binnen. O, kon hij elken Zaterdag een flink loon aan moeder geven, zooals groote jongens, die in de fabrieken te Turnhout werkten, of aan de ce-

ment- en steenfabrieken aan de vaart. Daaraan viel nu nog niet te denken. En men zei, dat de arbeid overal verminderde, en velen afgedankt werden. Men noemde dat krisis.

— De tijden verslechteren, en waar zult ge nog ooit aan werk geraken, als ge wat ouder zijt, had eens een konijnenkoopman gezegd, die gedurig rond reisde en veel wist.

Opeter! Maar Gust wilde geen opeter zijn.

II.

Toch was het, of hij het scheldwoord nog hoorde toen hij even na negen uur in zijn bed lag en niet dadelijk kon slapen. En zonderling, dat scheldwoord deed hem nog meer zeer, nu hij beneden vader zoo hoorde hoesten.

— Als ik geld verdiende, kon moeder voor vader nog meer verkloekende middelen koopen, dacht Gust.

Maar hoe geld te verdienen? Plots kreeg hij een inval. Hij sprak dikwijls met Toon Vierens, die tien minuten van hier woonde, tegen het bosch. En Toon, die in Gust groot vertrouwen had, vertelde soms, hoe hij wel eens 's avonds mee mocht met zijn vader om strikken te zetten. Dan vingden ze hazen. Dat mocht niet van den kasteelheer en ook niet van de gendarmen. Maar Toons vader zei, dat het een onrechtvaar-

dige wet was en de hazen en wilde konijnen voor iedereen geboren werden en zich vet aten, maar niet alleen voor de rijke jagers.

— Toons vader heeft eigenlijk gelijk, dacht Gust. De hazen komen wel in ons hofje aan de kool vreten. En ik mag er niet op loeren om ze dood te slaan.

En nu vatte hij het plan op ook wild te stroopen; hij kon het verkooopen en zoo geld in huis brengen.

Eerst leek het hem onmogelijk. Hij moest dan 's nachts uitgaan... Vader en moeder zouden het niet willen. En alleen in het donkere bosch? Hij huiverde al bij die gedachte.

Met Toons vader mee trekken? Maar hij mocht van Toon zelfs niet laten merken aan diens vader, dat hij iets van die wildstrooperij afwist. Toon had het hem in 't diepst geheim verteld, eigenlijk om wat te bluffen.

Neen, op Vierens mocht hij niet rekenen. En op niemand. Als Gust stroopte, moest hij het heel alleen doen.

En als de gendarmen hem eens betraptten en vast pakten en naar Turnhout voerden! O, vader zou dan nog zieker worden van verdriet. En moeder kon de boete, die op wildstrooperij stond niet betalen! Als hij in 't kot zat... wat een schande! En wie zou er al zijn werk doen? Neen, 't kon niet zijn...

En toch, hazen en wilde konijnen werden duur betaald. Toons vader liet zich niet vangen. Men moest natuurlijk voorzichtig zijn... Zoo velen stroopten. Dat wist Gust van Toon en van andere jongens. En de konijnenkooper, die overal kwam, vertelde het ook wel eens.

Zoo lag Gust Moerman te aarzelen, te weifelen, te wikken en te wegen, en het duurde lang, eer hij insliep.

Den volgenden dag praatte hij veel met Toon Vierens. En twee dagen nadien sprak hij met hem over zijn plan.

— Doe het, ried Toon hem aan. O, vader heeft materiaal genoeg... en ik zal er u stilletjes wat leenen, een lantaarn en een net. Als de hazen het licht zien, komen ze er naar toe geloopt en ze zitten vast. Wil ik eens mee gaan?

— O ja! zei Gust verlicht.

Als hij maar niet voor den eersten keer alleen in het groot, donker bosch moest.

En zoo kreeg het plan, dat eerst onmogelijk leek, vaster vormen.

Gust zou stroopen... Het was om geld in huis te brengen. Hij vertelde niets van zijn voornemens aan vader en moeder. Dat was al een eerste groote fout.

— Als moeder maar eens de hazen ziet zal ze me wel toelating geven, dacht Gust.

En op een avond om tien uur, kroop hij door

het raam van zijn slaapkamertje. Hij kon uit het venster juist den dikken tak van een perelaar bereiken, en vroeger had hij wel eens een paar draaien om zijn ooren van moeder gehad, omdat hij langs dien zonderlingen weg van boven naar beneden was gekomen. Moeder zei terecht, dat er een trap in huis was, en men daar minder kans had armen en beenen te breken.

Gust verrichtte toen die klimpartij uit vermaak. Nu deed hij het om ongezien weg te sluipen, en zijn hart bonsde geweldig.

Een bange jongen was hij nooit geweest, doch nu benauwde de avond hem. Het was zeer donker en het waaide nog al. De wind zuchtte om het huis; dit had Gust dikwijls gehoord en hoe harder het waaide, hoe beter, hij sliep, zei hij altijd.

Maar thans scheen die toch bekende wind hem ook al zoo vreemd toe.

Het schuurtje leek een anderen vorm te hebben dan overdag. Gust had er een lantaarn en de netten van Toon weggeborgen. Hij haalde ze er uit en hij ontstelde, omdat de scheeve deur zoo piepte. De geit woelde op het strooi.

— Uw snuit houden, hoor, mompelde Gust. 't Scheen of moeder altijd met een oog open sliep; ze werd zoo gauw wakker.

Maar Gust kon ongehinderd vertrekken en volgde een binnenweg, waar de boomen thans

zulke rare gedrochten leken... Bewoog zich daar niet een mensch? Gust bleef staan. Een gendarm? Och neen, 't was een struik, waarvan de takken zwiepten.

— Zou ik maar niet liever naar huis gaan? vroeg de knaap zich af.

Het moest nu goed zijn in bed. Wat liep een jongen als hij op een winderigen Octoberavond buiten te doen?

— Ik wil geld verdienen! 't Is voor vader...

Zoo sprak Gust zich zelf moed in.

Aan het kapelletje op een kruispunt moest hij Toon Vierens ontmoeten. Deze stond er al.

— Goed weggeraakt? vroeg hij.

— Ja...

— Ik ook...

— Ik ben door 't venster op den perelaar gekropen.

— En ik vertrok door de achterdeur, die niet gesloten was, want vader is uit.

— Ook gaan stroopen?

— Dat zal wel zijn. Hij zegt het niet altijd. En ik mag alleen maar mee, als zijn kamaraad, Fiel Mertens, belet is.

— En als we uw vader eens tegen komen?

— 't Bosch is groot genoeg... Toe, wees niet bang! Den eersten keer doet het raar... Het went rap genoeg.

Ze gingen langs een akker en bereikten het bosch.

— We moeten nog een heel eind verder... ik weet een goed plaatsje, fluisterde Toon.

— Waarom spreekt ge zoo zacht? Peinst ge, dat er jachtwakers of gendarmen dichtbij zijn?

— Neen, neen. Toch is het 't best geen gerucht te maken. Die gasten kunnen ook achter boomen staan of achter struiken zitten. Maar als we iets hooren, loopen we weg.

Gust bewonderde den moed van zijn vriend.

— Ware ik alleen, ik liep terug naar huis, bekende hij bij zich zelf.

't Bosch leek hem vol gevaren toe. Hij had er toch zoo dikwijls gespeeld; maar dan was het bij dage. In den avond scheen alles zoo anders.

Gust schrok eensklaps, en greep zijn makker bij den arm.

— Wat is dat? vezelde hij.

— Geritsel... Zie, daar stuift een haas weg... Hadden we hem maar! Toe flauwerik, doe niet zoo onnoozel. Als ge voor 't minste geruchte bibbert, zoudt ge beter in bed gebleven zijn.

— Ik ben nooit in den nacht uit geweest.

— Wel, dan moet ge het leeren. De hazen zullen niet in uw slaapkamer komen loopen.

Zwijgend stapten ze een poos voort. Die tocht duurde Gust eindeloos lang.

— Hier moeten we zijn, sprak Toon, die ook

bij donker goed den weg in het bosch scheen te kennen.

Hij stak de lantaarn aan en stelde de strikken.

— We moeten een ferm knuppel zoeken, en als er een haas komt, geeft ge hem een goeden klop. Dan is hij dood, zei Toon.

Ze vonden elk een flink stuk hout, en nu wachtten ze af. Maar Gust voelde zijn hart pop-pelen. Een haas verbergt zich bij dag in zijn leger, dat hij slim aanlegt tusschen struiken en ook wel tusschen aardkluiten. Hij zorgt, dat hij daar geen last heeft van den wind en ook, dat zijn nest moeilijk zichtbaar is. In den Winter zoekt hij zoo veel mogelijk de zon en in den Zomer de schaduw.

Over dag slaapt hij. Maar van iemand, die bij een licht gerucht ontwaakt, zegt men, dat hij een hazenslaap doet. Een haas immers wordt bij het minste geritsel wakker, richt zich op, kijkt en luistert nauwlettend en, merkt hij eenig gevaar, dan slaat hij ijlings op de vlucht. Zijn achterpooten, die langer zijn dan de voorpooten, bewijzen hem daarbij de beste diensten. Loopen als een haas is een andere spreekwijze, en, wie hazenmoed heeft, is niet zeer dapper.

Vlucht een haas, dan volgt hij niet een rechte lijn. Hij draait naar links en naar rechts, om zijn vervolgers in de war te brengen. En zoo

wordt het voor jagers ook lastiger op hem te mikken.

Wordt hij achtervolgd door een hond, dan gebeurt het, dat hij zich plots inhoudt; de hond schiet hem in zijn vaart voorbij en de haas snelt een anderen kant uit. Wordt hij gevat, dan laat hij een klagend geluid hooren, maar dat baat hem niet. Hij heeft veel vijanden, onder de dieren... en ook onder de menschen. Zijn vleesch wordt gaarne gegeten.

Bij het vallen van den avond verlaat een haas zijn leger om voedsel te zoeken. Hij knabbelt gaarne aan het jonge graan en andere veldvruchten, en richt veel schade aan. Hij is een echte roover, maar zonder jachtacte en dikwijls zonder toelating van zijn eigenaar, heeft een landbouwer het recht niet hem te dooden.

In een jaar krijgt een haas soms tot vijf, zes jongen. Zonder de jacht zouden deze dieren zich zeer sterk vermenigvuldigen en nog meer schade aanrichten. Een haas wordt acht tot tien jaar oud.

Toon en Gust dachten nu echter niet aan de levenswijze van een haas. Ze lagen achter een struik en hielden zich doodstil. Jachtwakers en gendarmen konden hun lantaarn ook zien, als ze langs hier kwamen. Dan zouden de knapen stil moeten weg sluipen.

Gust voelde wel, dat hij misdeed. Maar hij

trachtte een inwendige stem te versmachten door te zeggen, dat hij zoo handelde om zijn ouders te helpen.

Toon stootte eensklaps Gust aan. Twee hazen kwamen op het schijnsel af. Deze dieren spelen gaarne in een helle glans. Ze naderden en zaten koddig op de achterpooten.

Toon sprong op, beukte met zijn knuppel... Even een kreet... een haas lag neer, de ander ijldde weg...

— Dat is er toch al een, zei Toon tevreden, en hij nam het reeds doode dier op.

Gust vond het toch een wreed bedrijf. Toen er wel een uur later nog een haas werd gevangen, zei Toon:

— 't Is genoeg voor vannacht. Ge kent nu den stiel. Ik kan niet altijd mee gaan.

Grootmoedig vervolgde hij:

— Ge moogt de twee beestjes hebben; ze zijn voor uw vader.

Ze verlieten het bosch en niemand stoorde hen. Aan het kapelletje namen ze afscheid.

— Gebruikt het materiaal nog, sprak Toon. Maar als ge wat geld verdiend hebt, koopt ge er zelf. Als vader dit noodig heeft en hij vindt het niet, dan moet ik het hem zeggen, dat ik het aan u gegeven heb en krijg ik kletsen.

Gust borg de hazen in het schuurtje en klom langs den perelaar in zijn kamertje. Hij was moe,

maar van opwinding sliep hij toch niet dadelijk in.

III.

Den volgenden morgen bij het ontwaken, dacht Gust dadelijk aan de jacht en zijn buit. Hij had nu twee hazen. Maar hij was bang, om ze aan moeder te laten zien. Toch moest het gebeuren. De hazen verkoopen en het geld geven, zonder te zeggen, hoe hij er aan kwam, dat kon niet.

Na het eten, toen Renilde en Doka zich reeds op weg naar school begaven, drentelde Gust nog wat rond.

— Moet ge te laat komen? bromde vrouw Moerman.

— Moeder, ga eens mee in het schuurtje, zei de knaap met bevende stem.

— Waarom?

— Ik heb daar iets...

En Gust ging haar reeds voor. De vrouw volgde hem nieuwsgierig. Haar zoon toonde de twee hazen.

— Hoe komt ge daaraan? vroeg zijn moeder verbaasd.

— Gisteravond gevangen!

— Hier in den hof?

— Neen, in het bosch...

— Wat bazelt ge nu? Gisteravond hebt ge aardappelen geschild en de schoenen voor Zondag gepoetst en dan zijt ge naar bed gegaan.

— O, moeder, ge moogt niet kwaad zijn! Ik wilde wat verdienen... vader is zoo lang ziek... en ik mag nog niet gaan werken.

En nu vertelde Gust wat hij gedaan had.

Vrouw Moerman schrok en gaf hem een draai om de ooren.

— Wat, uit uw bed kruipen en naar het bosch trekken! En zeker door gendarmen gepakt worden. Probeer dat nog eens...

— Ik deed het voor vader! kloeg de knaap half schreiend.

— Vader vraagt dat niet van u... Ga nu naar school, en mijd dien Toon. Wij zijn geen wildstroopersvolk. Spreek met niemand over uw deugnieterij.

Zeer teleurgesteld ging Gust heen.

Vrouw Moerman bekeek de hazen nauwkeurig. Het waren twee prachtige beesten, en ze zou er wel geld van kunnen maken. Nu ze hier lagen zou ze de hazen toch verkoopen. Wat geld kon ze goed gebruiken...

En in den voormiddag ging vrouw Moerman naar Tist, den konijnenkoopman; deze was niet thuis. Maar zijn dochter zei, dat haar vader vanavond wel eens zou komen.

Gust en zijn zusjes aten 's middags hun boter-

hammen in school op. Ze kwamen dus pas na half vijf thuis.

— Ge hebt toch niets van die wildstrooperij aan Renilde en Doka gezegd? vroeg moeder aan Gust.

— O neen... aan niemand.

— Zwijg er over tegen vader ook!

Dat was verkeerd van vrouw Moerman.

Om een uur of zeven kwam Tist, en moeder ging met hem en Gust in de schuur. De konijnenkoopman betaalde twintig frank voor de hazen.

— Als ge er nog vangt, ik wil ze altijd koopen, maar uw mond houden! zei Tist.

— Neen, Gust moet uit het bosch blijven, sprak moeder.

— Maar mensch, dat is geen stelen. De hazen loopen er voor Jan en alleman. Dat ge moest weten, van wie ik hazen en wilde konijnen koop, ge zoudt raar opzien. Zoo velen stroopen. Als ge maar uit de handen van de jachtwakers en gendarmen blijft!

Dat was geen goede leering voor Gust. Men moet de wet gehoorzamen.

— Gust mag geen strooper worden, hernam moeder.

Toch was ze blijde met het geld. Tist stak de hazen onder zijn jas en vertrok.

Den volgenden dag peinsde vrouw Moerman

veel aan het zoo zonderling verdiende loon van haar jongen. Ze kon het geld heel goed gebruiken. En 't is waar, velen stroopten...

's Avonds, toen Renilde en Doka al te bed waren, zei moeder tot Gust:

— Luister, ge moogt nog wel eens naar het bosch gaan... Ik heb het niet gaarne, maar we zijn arme menschen. En er loopen toch zoo veel hazen. De baron laat er soms karren vol weg brengen. En hij weet niet, wat armoede is. Stroop nu en dan eens... Wees voorzichtig. En zeg niets aan vader. Hij zou het niet willen hebben.

Die geheimzinnigheid deugde niet. Maar Gust was blij met moeders toestemming. Hij behoefde nu niet meer door het venster te klimmen, doch moeder liet hem door de achterdeur uit, en ze zou opblijven, tot hij terug keerde. Ze had altijd veel naaiwerk. Gust ging nu alleen naar het bosch. Dien nacht bracht hij drie hazen mee.

— — — — —

Gust stroopte dikwijls. Het waren onrustige nachten. Moeder voelde wel, dat ze misdeed. Ze stuurde haar jongen op den verkeerden weg en ze beroofde hem van den zoo noodigen slaap. Of ze liet hem 's morgens liggen en dan verzuimde Gust de school.

Dikwijls kwam Tist, de konijnenkooper, 's avonds naar het huisje. Mie Pardaans merkte

het. Zooveel konijnen hadden de Moermans toch niet te verkoopen. De nieuwsgierige buurvrouw wilde weten, welke zaken Tist er verrichtte. En haar braaf Joostje moest voor bespieder spelen.

Op een avond zat de knaap weggedoken achter den perelaar, toen Tist met vrouw Moerman en Gust in het schuurtje verdwenen. Dit was een houten gebouw met reten tusschen de planken. Joost Pardaans sloop nader en luisterde. Dan ging hij naar huis.

— Moeder, hiernaast verkoopen ze hazen aan Tist, zei hij.

— Hazen! Ge droomt zeker...

— Neen... Ik hoorde Tist zeggen: « Gust, nu hebt ge twee vette hazen gevangen... daar geef ik drie frank meer voor ». Gust stroopt in het bosch.

— Dat zullen we nog beter afloeren, verzekerde vrouw Pardaans.

En den volgenden avond bespiedde ze het huisje der Moermans. Ze hoorde de achterdeur open gaan en sprong naar de haag.

— Gust, voorzichtig... pas op de jachtwakers en de gendarmen, waarschuwde vrouw Moerman.

Nu moest Mie niet meer twifelen. Ze ging stil naar binnen, en vertelde aan haar man en Joost, wat ze gezien en gehoord had.

— Ewel, ze maken van dien jongen een deug-

niet, vervolgde ze. Ik kan het niet verdragen dat de baron zoo bestolen wordt. Joost, ge gaat het morgen op het kasteel vertellen.

— Goed, moeder...

— Dat kan u geen kwaad doen. Als ge later een advocaat of een dokter zijt, hebt ge mischien nog de voorspraak van den baron noodig.

Joost wilde wel gaarne voor verklikker spelen.

IV.

De jonge baron François van Beldeka, kwam woedend bij zijn vrouw.

— Ha, niet alleen groote, maar ook kleine deugnieten rooven mijn wild, zei hij. Een jongen van Pardaans komt me daar vertellen, dat ze bij Moerman regelmatig hazen verkoopen aan Tist.

— Moerman?

— O ja, dat is een arbeider uit den Veldhoek. Gij kent hem niet... Hij heeft een zoon van dertien of veertien jaar en die zet ook al strikken in het bosch.

— En weten zijn ouders dat?

— Natuurlijk! De moeder verkoopt het wild.

— Hoe kan ze haar kind zoo slecht opvoeden, zei de barones.

— Maar mijn jachtwakers slapen zeker in plaats van op ronde te gaan. Ik zal zelf eens de wacht houden...

— Wees toch niet te streng, François!
— Niet te streng! Al mijn wild laten pakken zeker!

— We hebben zooveel hazen...

— 't Is gelijk! De schavuiten moeten uit mijn bosschen blijven...

Op een avond was Gust weer in het bosch. Hij had nu eigen materiaal. Hij was wel voorzichtig, maar niet meer zoo bang. Men kan ook aan het kwaad gewennen. Zijn vader wist nog niets van dit bedrijf. Moeder zei dikwijls, dat ze verkeerd handelde, maar ze bezweek altijd voor het geld. Nu kon ze al eens een dag meer thuis blijven, en ook wat kleeren koopen voor de kinderen tegen den Winter...

Gust stelde zijn licht op. En hij hield de wacht. Hij kwam wel eens terug zonder vangst, maar nu naderde er reeds spoedig een haas. En de jongen sloeg hem dood. Doch toen gilte hij van angst. Twee mannen sprongen nader. Een pakte Gust beet.

— Ik ben er aan! flitste het dezen door het hoofd.

Hij kreeg een paar klappen met een wandelstok.

— Moeder! gilte hij in zijn angst.

Toen werd het als heelemaal donker voor zijn geest en hij gleed neer en roerde niet meer.

— Opstaan, deugniet! gebood baron van Beldeka, want hij had hier met een jachtwaker alles afgeloerd.

Gust gaf geen antwoord. De jachtwaker lichtte bij.

— Baron, hij is bewusteloos, zei hij.

— Komedie! Hij doet zoo, opdat ik medelijden zou hebben.

Van Beldeka rukte en schudde aan den knaap, maar het baatte niet. Gust kreunde even doch rees niet overeind. Toen werd de baron ongerust. Hij had in zijn woede nog al hard geslagen met zijn stok.

— Wat doet zoo'n jonge boef 's avonds ook in mijn bosch. Hij moest in zijn bed liggen, bromde hij. En wat nu? We zullen hem naar het kasteel brengen.

— Dat is ver en hij is zwaar. Wil ik een rijtuig halen?

— Goed. Haast u...

En de baron bleef alleen bij den bezwijmden jongen. Hij sprak hem toe, maakte zijn zakdoek nat in een beekje, dat daar dicht bij ruischte en wiesch Gust het gelaat. Maar het hielp niet. De knaap kwam niet tot bezinning terug.

— O, hij zal toch niet sterven! kreunde de baron, die nu spijt had over zijn geweld.

Eindelijk keerde de jachtwaker met het rij-

tuigje terug. De koetsier hielp om Gust op te nemen.

— Pak het materiaal en den haas ook mee. Dan kan ik bewijzen dat die jongen stroopte, zei de baron.

— Daarvoor moest ge hem toch niet half dood slaan, dacht de koetsier. Ge verkoopt stapels hazen en geeft er veel weg aan kennissen in de stad.

Men bracht Gust naar het kasteel. De barones was nog op en schrok, toen ze het gebeurde vernam. De jongen lag op een sofa in een kamer. Hij had een wonde aan het hoofd. De barones wiesch die uit, maar Gust kwam nog niet tot bezinning.

— Eduard moet om den dokter rijden, zei mevrouw.

Haar man stemde toe.

— Hoe kunt ge zoo wreed zijn? zei mevrouw, toen ze met den baron alleen was.

— Ik maakte me geweldig kwaad, toen ik dien rakker een haas zag neer knuppelen.

— En ge sloegt hem... Hadt ge dan meer medelijden met een haas dan met een kind?

— De stroopers moeten uit mijn bosch blijven...

— Laat dan de ouders straffen. O, het moest eens slecht afloopen met dezen jongen? Ik ben

niet gerust... We moeten zijn ouders waarschuwen...

— Laat ze maar eens in angst zitten. Ze weten, dat een strooper zelfs geschoten kan worden.

— Dat is gelukkig in onze bosschen nog niet gebeurd. Om een haas doodt ge geen mensch, François.

— — — — —

Moeder Moerman zat angstig op den terugkeer van Gust te wachten. Hij bleef nu toch lang uit. Het was al een uur! Zou er iets gebeurd zijn? O, dan zou ze geen raad weten en zich altijd verwijten, dat ze die strooperij toegelaten had... Moerman had al een paar keer gevraagd, waarom zijn vrouw opbleef. Ze zei, dat ze veel naaiwerk had.

Daar klonk een stap en werd er aan de voordeur geklopt.

— Ja, er is iets gebeurd, zei de moeder, hevig ontsteld.

Gust zou niet aan de voordeur komen. Vrouw Moerman deed angstig open.

— Ik ben het, Jan, de hovenier van het kasteel, klonk het. Uw jongen is bij ons. Ze hebben hem in het bosch gepakt. En hij is gekwetst...

— Geschoten! O, is hij dood? kreet vrouw Moerman.

— Neen, neen, niet dood en niet geschoten ook.

— Wat dan?

— Hij heeft een paar klappen gehad, maar 't zal niet erg zijn. Ge moet toch weten dat hij vannacht niet thuis zal komen.

— Hij is gekwetst, zegt ge. Hoe?

— Och, een buil op zijn hoofd...

— Steek niets weg...

— Misschien is het een gabbe, die wat bloedt.

— Zal mijn Gust sterven? O, zeg het dan! Ik wil bij hem zijn...

— Maar neen! Overdrijf zoo niet. Ik kom alleen, opdat ge niet te ongerust zoudt zijn, als hij vannacht weg is. Blijft gerust hier! Wist gij dat die kapoen ging stroopen?

— Ja...

— Hoe kondt ge dat toelaten?

— 't Is mis geweest van me... maar hij deed het, om wat te verdienen voor zijn vader...

— Stroopen loopt altijd verkeerd af. Ge zijt nu ingelicht...

— O, de baron zal toch niet om de gendarmen zenden?

— Neen, neen... Morgenochtend is uw jongen thuis.

— Is hij waarlijk niet erg gekwetst?

— Neen...

— Anders ga ik mee. Toch kan ik moeilijk weg...

— Blijf hier!

De hovenier vertrok. En nu moest de vrouw alles aan haar man vertellen, die de vreemde stem gehoord had. Moerman werd boos.

— Gust laten stroopen... hoe kondt ge dat doen? vroeg hij.

— Gij kunt gemakkelijk spreken! Ik sta voor al de zorgen... En als de jongen nu wat geld kon verdienen, kwam het zoet binnen.

— Zoo geraakt hij op den verkeerden weg. En dan de jachtwakers, de gendarmen... O, wie weet, doen ze hem nu niet naar een verbeterings-school...

— Ge moet me nog angstiger maken! De brave jongen deed het om u verkloekende middelen te bezorgen. Ik zal dat aan de gendarmen en aan 't gerecht zeggen. Ze mogen Gust niet opsluiten...

— Had mij toch ingelicht! Ik kloeg nooit, dat ik iets te kort heb... Gust is een goede zoon, maar zoo zou hij, om wel te doen, in groot kwaad geraken.

't Was een 'ange nacht voor de ouders. Renilde en Doka merkten er niets van. Maar Mie Pardaans had het geklop gehoord, en was toen haastig opgestaan. Onbevreesd voor den kouden tocht en brandend van nieuwsgierigheid schoof ze een raam open en luisterde ze naar wat de hovenier zei.

's Morgens sprak ze over de aanhouding van

Gust en ze voorspelde, dat de deugniet wel in een verbeteringsschool zou geraken. Joost was er blij om, de valsche knaap.

V.

De dokter bleef den heelen nacht op 't kasteel en waakte bij den gewonden Gust. Om half vijf ging hij pas weg. Om een uur of negen bezocht de barones hem.

— Zeg me nu eerlijk, hoe de toestand van Gust Moerman is, vroeg ze.

— Het gevaar is weg... maar hij moet goed verzorgd worden.

— Ik zal hem op het kasteel houden en zelf verplegen.

— Dat is het beste...

Al vroeg stond vrouw Moerman op het kasteel. Ze had Renilde en Doka thuis gehouden. Zoo was vader niet alleen.

— Ik kom naar mijn jongen. Hij is toch niet dood, zei de moeder tot de dienstbode, die open deed.

— Dood? Maar neen... De dokter zegt, dat hij genezen zal.

— Is de dokter dan geweest? Is hij zoo erg gekwetst? Wie heeft mijn kind zoo erg geslagen?

De meid zei niet dat de baron het gedaan had. Ze waarschuwde haar meesteres. En mevrouw

die pas van den dokter teruggekeerd was, kwam van boven.

— Uw kind is buiten gevaar! sprak ze. Maar hij moet nog een tijd hier blijven. Hij heeft veel rust noodig.

— Hij is dan zoo erg?

— Een kwade slag... niet zoo hard bedoeld. O, hoe kunt gij hem laten stroopen?

— 't Was mis van mij... Maar hij deed het, om zijn zieken vader te helpen.

— Vertel me dat eens...

En de barones hoorde nu alles.

— Dan is hij een brave jongen en dus mag hij zeker niet den verkeerden weg opgaan, hernam mevrouw.

— Armoede is hard...

De moeder mocht nu bij Gust. Deze had een verband om het hoofd; hij sliep... Stil zat vrouw Moerman een tijdje bij hem.

Mie Pardaans stond op den loer, toen haar buurvrouw terug keerde.

— Gust is zeker al met het dievenkarretje naar Turnhout? vroeg ze hoonend.

De moeder keek haar droevig aan.

— Neen... hij ligt ziek op het kasteel... en hij wordt er heel goed verzorgd, antwoordde ze, en toen ging ze in huis.

— — — — —
Gust bleef twee weken op het kasteel. En Mie

Pardaans was zeer teleurgesteld, toen hij daarna met de koets van het kasteel naar huis werd gebracht. Dat was toch wat anders dan het dievenkarretje.

Gust ging recht naar zijn vader, die zeer blijde was hem te zien.

— Ik weet, dat ge het deedt uit liefde voor mij, zei Moerman. Maar ge moogt nooit geheimen hebben. Vraag altijd raad...

Mie Pardaans werd van verbaasd nog erg jaloeersch. Ook Gust kreeg bijzondere lessen van den meester en zou mogen voort leeren op kosten van den baron, die zijn gewelddaad wilde goed maken, vooral toen hij vernomen had, waarom Gust hazen ving. De barones steunde het gezin. Vader genas.

— 't Is de verkeerde wereld, zei Mie Pardaans dikwijls. Men beloont de slechtheid. Mijn braaf Joostje heeft nooit gestroopt, en ik moet zijn studie zelf betalen.

Erger voor haar was het, dat Joost niet aan de groote verwachtingen voldeed. Hij werd uit een school verjaagd om zijn liegen en bedriegen.

Toen Gust Moerman zes jaar later onderwijzer was, hielp Joost vader koeien drijven en Pardaans zei, dat zijn zoon dien stiel nog slecht deed.

EINDE.